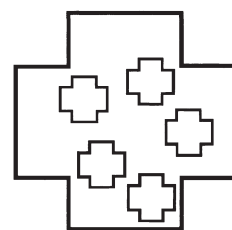

Menighetsblad for **Sør-Aurdal**

Nr. 3 - Oktober 2020 e. Kr. - 76. årgang

Må din vei gå deg i møte

*Må din vei gå deg i møte,
og må vinden være din venn,
og må solen varme ditt kinn,
og må regnet vanne mildt din jord.
Inntil vi sees igjen,
må Gud holde, holde deg i sin hånd.*

Pilegrimsfelleskapet St. Thomas i Valdres synger denne bønnen, eller velsignelsen flere ganger daglig på sin årlige arrangerte vandring fra Hedalen til Filefjell. Konfirmantene blir derfor også kjent med denne, når vi går en liten del av Pilegrimsleden gjennom Valdres – for å starte opp ett nytt konfirmant år. Ordene i velsignelsen treffer. De taler om det vakre i livet. Om naturen, som vi er en del av. Og om Gud, som viser omsorg for naturen og for oss.

Konfirmanter 2020/2021

Neste års konfirmanter hadde oppstart på undervisningen med Pilegrimsvandring fra Island til Reinli stavkirke lørdag 5. september. Berit Bang Thorsrud ledet vandringen som vanlig. I tillegg var Maria prest med og gikk og Kirkevergen gikk bakerst og sørget for at alle konfirmantene kom frem. Tusen takk til Berit som år, etter år blir med oss på dette. Etter pilegrimsmessa var det pøsefest og deretter informasjonsmøte.

Det er 26 stk som har meldt seg til konfirmasjon i Sør-Aurdal 2021. Vi ønsker lykke til med undervisningen i året som kommer. Også dette året vil bære noe preg av at det er en pågående pandemi – men vi håper at konfirmantene vil lære mye og få godt utbytte av dette. Det er Signe prest som er ansvarlig for konfirmantundervisningen, med seg i år har hun Maria prest og noen frivillige familier.

Vi ønsker konfirmantene et godt år!

Den norske kyrkja i Sør-Aurdal

2

SØR-AURDAL KYRKJEKONTOR

Tingvollbakkin 15, 2930 Bagn

e-post: post.sor-aurdal@kirken.no

Opningstid: tysdag - torsdag kl. 09.00-15.00

Nettside: kirken.no/sor-aurdal.

Følg oss på Facebook og

Instagram: kirkene_i_Sor-Aurdal

Kyrkjevevjerje: Liv Barbro Strømme Veimodet,
tlf 61 34 85 80, mobiltelefon: 416 74 669.

Kontorfullmektig: Toril Grønhaug,
tlf 61 34 85 82 tysdag, onsdag, torsdag.

Organist: Anders Løberg, tlf 901 02 180.

Trusopplæringsmedarbeidar:

Helena Wright, tlf 951 78 041

BAGN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Soknerådsleiar: Ole Fønhus, tlf 915 13 476

Kyrkjetenar: Tore Bergli, tlf 905 46 827

Klokkar: Oddleiv Juvkam, tlf 958 80 585

LEIRSKOGEN SOKN

Sokneprest, vikar: Maria Walfridsson, tlf. 401 07 851

e-post: maria.walfridsson@hotmail.se

Soknerådsleiar: Bente Bråten Dokken,
tlf 959 73 019

Kyrkjetenar og klokkar:

John Erling Blad, tlf 988 50 499

REINLI SOKN

Sokneprest, vikar: Maria Walfridsson, tlf. 401 07 851

e-post: maria.walfridsson@hotmail.se

Soknerådsleiar: Inger-Lise Haraldsen Hagen,
tlf 959 01 840

Kyrkjetenar: Tore Bergli, tlf 905 46 827

Klokkar og belgdragar: Marianne Haldis
Jensen, tlf 406 44 910

HEDALEN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Menighetsrådsleder: Arne Storruste,
tlf 913 30 922

Kirketjener: Knut Erik Digene, tlf 977 49 013

Klokker: Frivillig tjeneste

BEGNADALEN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Menighetsrådsleder: Gerd Elin Damslorå,
tlf 995 31 865

Kirketjener: For tiden ubesatt,
kontakt kirkekontoret

Klokker: Frivillig tjeneste

PRESTENS PENN

Maria Walfridsson

For meg finnes det en bibeltekst som jeg alltid kommer tilbake til og som jeg synes er morsom og brukbar både til tanke, til trøst og til noen slags mening og livsvisdom.

Det er **Evangeliet etter Lukas 10:-38-42** som handler om når Jesus besøker Marta og Maria.

To søstre som antagelig er like flinke, like empatiske og kanskje vil like mye, men der engasjement og personlighet tar to forskjellige veier.

Maria setter seg plutselig ved Herrens føtter for å lytte til det han har og si, mens Marta travelt stiller i stand alt som skal til i huset.

«Herre, bryr du deg ikke om at min søster lar meg gjøre alt arbeidet alene? Si til henne at hun skal hjelpe meg.» 41 Men Herren svarte henne: «Marta, Marta! Du gjør deg strev og uro med mange ting. 42 Men ett er nødvendig. Maria har valgt den gode del, og den skal ikke tas fra henne.»

Hvorfor jeg liker denne teksten så mye kommet nok av at den kan settes i så mange sammenhenger. For jeg tror at vi vil vel og vi vil gjør gode handlinger.

Kanskje kan du eller jeg kjenne igjen oss i denne tekst, både som en strevende Marta som mener at søstrene gjør så mye, eller kjenne igjen oss i den lyttende Maria, hun som setter seg ned for å lytte til Herren, tar seg tid og ser sitt medmenneske.

Vi lever i en traveltid der vi ska rekke mye og være alle til lags, kanskje strever vi mellom dette å gjøre husarbeid eller ta oss tid til å lytte til noen. Kanskje føler du deg urettferdig behandlet iblant, som at du gjør mye men det føles som ingen ser deg eller som om folk tar ditt strev for gitt.

Så har jeg følt noen gang eller følt på urettferdighet, det tror jeg er vanligt, men det er da det er viktig og stanne opp klappe seg selv på skulderen og berømme seg selv.

Jeg tenker att alle trengs i ett samfunn både en Marta som springer omkring for å få alt klart og en Maria som lytter.

Vi er mange i et samfunn, vi er mange på en arbeidsplass, eller i skolen og alle har noe og bidra med, Vi er alle bra på noe, og kan dele med oss av vår erfaringer lytte og hjelpe. Ta oss tid, tenke etter om man er en Marta eller Maria?

Vi har jo alle opplevd ett merkelig år i år, med en pandemi som stormet inn i våra liv og gjorde slik at vi alla måtte endre planer og endre på våra daglige rutiner.

Vi så ett samfunn med mye kreativitet, mye varme og som bidro til å holde smitten på avstand, og jag tror att der ute finnes mange Marta og mange Maria og de alle kunne hjelpe til på just sitt vis på akkurat det som den var bra på. Vare seg du er en Marta eller en Maria så er du lika viktig.

Og jeg tenker att når vi møter travle mennesker, eller mennesker som ser ut til å ha all tid i verden, så tenker jeg, at man skal tenke på at vi alla har noe å gi, vi alle har noe å bidra med, være seg vi er superflinke eller litt smått late. Så vil vi vel å vil hjelpe vår medmenneske med just det vi er bra på. Finne fram den der styrken og lyset som vi har i hverandre. Det er det som er det fine med å vara menneske og tilhøre et samfunn. Vi har alle så mye å gi å så mye å bidra med om vi tar oss tid blant travle jobbdager sette oss ned sammen med en medmenneske ta seg tid og se og lytte.

Smått og stort

*De som gikk foran oss, dem vil vi minnes.
Her i Guds hus, hvor en dør står på klem
inn til et glimt av den kommende verden;
de som gikk foran, vi tenker på dem!*

(Norsk salmebok nr 274, v1, tekst Svein Ellingsen)

Allehelgens dag 2020

Første søndag i november er det allehelgensdag. Dagens navn tilsier at det dreier seg om helgener. Men det er også en minnedag for de døde.

Allehelgensdag er for mange en viktig minnedag, hvor de kan gå på graven og tenne et lys, og tenke på generasjonene som er gått før oss. Også i år vil vi sende brev til de som har mistet en eller flere av sine kjære siden sist Allehelgen og invitere dere til kirkene våre for å minnes de døde. Alle som er døde det siste året vil få navnet sitt lest opp og det blir tent ett lys for dem.

I dette menighetsbladet er det en artikkel om Pilegrimsvandring i Valdres 2021

Litt tidlig å informere om dette synes du kanskje? Men det er vel nå vi begynner neste års ferieplanlegging og om du melder deg på FØR 1. februar får du turen litt billigere.

Dåp

Før vi lærte om Covid-19 – var det en del nybakte foreldre som hadde avtalt dåp. Med pandemien kom det restriksjoner på antall mennesker i kirken og mange utsatte derfor dåpen.

Da vi kom til sommeren – var det lov til inntil 50 i kirken og dermed var det lettere for dåpsfamiliene og igjen begynne planleggingen. For at dette skulle gå opp, med ansatte, antall deltakere i gudstjenesten etc ble det gjennomført flere dåpsseremonier som kun var åpne for familiene. Vi håper og tror at dette ble gode minner for familiene. Vi gratulerer alle dåpsfamilier med vel gjennomført.

Konfirmanter 2019/2020:

De utsatte konfirmasjonene fra i våres er planlagt gjennomført i høst. Konfirmantene har hatt et annerledes konfirmant år enn det vi hadde planlagt. Vi håper likevel dere er fornøyd med opplegget og at dere fortsetter å engasjere dere i kirken.

Vi takker for året som er gått, for alle eposter og bilder og alt annet vi har hatt sammen i dette annerledesåret. Lykke til videre på ferden!

Bladpenger

Med høsten kommer også vår vanlige tiggerrunde, OG en takk til alle dere som i fjor ga oss pengestøtte eller gave til menighetsbladet vårt. Vi håper du igjen vil åpne lommeboken til dette formålet. Dette er viktig støtte for å kunne levere et så godt blad som mulig. Et blad som dekker alle sokna, som gir leseren gode bilder og tekster man kan kose seg med - lære litt av og tygge litt på. Så altså, i dette bladet ligger det en innbetalingsblankett som vi håper de fleste av dere vil benytte. I utgangspunktet har vi satt prisen til kr 200,- for de som bor i kommunen og kr 250,- til de som bor utenfor kommunen, men vi tar imot alle bidrag med takk!

God høst og god leseglede ønskes dere alle.

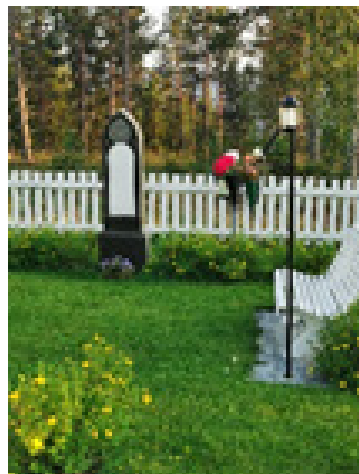
Kirkevergen

Soknerådslederen har ordet

Etter kyrkjevalet hausten 2019 vart Leirskogen sokneråd samansett på denne måten:

Bente Bråten Dokken, leiar
Jon Nerødegård, nestleiar og representant i fellesrådet
Anne Grethe Ottosen, kasserar
Tom Nybråten, sekretær
Rakel Nybråten, l. vara

Det fyrste året som nye soknerådsmedlemmer har bydd på mange arbeidsoppgåver. Som soknerådsleiar har det har vore mykje nytt å setje seg inn i, men saman har vi «famla» oss litt fram og gjort så godt vi har kunne. Heldigvis sit det nokon på kyrkjekontoret som kan hjelpe oss med å forstå arbeidsoppgåvene litt betre.

Det førre rådet gjorde ein kjempejobb med å etablere ein minnelund på kyrkjegarden vår og vi kan hauste fruktene av dette arbeidet med å presentere ein flott minnelund som vi er stolte av. Vi håper på å kunne foreta ei offisiell opning av minnelunden når Covid-19 ikkje lenger herjar rundt oss, men den er sjølvstøtt allereie opna for bruk.

Vi har teke avskjed med kyrkjetenar, klokkar og kyrkjegardsarbeidar Tore

som gjennom fleire år har gjort ein kjempejobb med kyrkjegarden vår. Heldigvis var vi så heldige at John Erling kom inn som ny kyrkjetenar og kyrkjegardsarbeidar no på seinsommaren og han er godt i gang med arbeidet.

Elles har vi, med god hjelp av Anders kontor, bestemt oss for å investere i eit nytt digitalt kyrkjeorgel. Det står fortsatt att litt før dette er på plass, men arbeidet er godt i gang.

Vi ser for oss at vi må arbeide for at Leirskogen kyrkje fortsatt skal vere ein triveleg møteplass for unge, eldre, bygdefolk, hyttefolk og elles alle som måtte ynskje å besøke kyrkja vår. Vi ynskjer å halde fram med gode tradisjonelle arrangement og kanskje skape nye tradisjonar når vi atter kan møtast utan smitteverntiltak.

Velkomne til
Leirskogen
kyrkje.

Bente B. Dokken
Soknerådsleiar,
Leirskogen sokn

Friluftsgudstjeneste på Bergatn

Andre sundagen i juli har det i lang tid vert gudstjeneste her.

Plassen vart virkelig sett på kartet etter at Kong Olav den 5. innvia staden som eit nasjonalt krigsminne ein regnfull augustdag i 1986.

4

På «Bergatndagen 2020» var det godt og varmt og blå himmel og ca. 40 hadde funne sin plass på tunet. Dei fleste kom i bil, men somme kombinerte med ein fin trimtur, dei fekk nok full uttelling denne dagen. Signe leia og preika, mens vi andre lytta og var med på felles sanger med husdyrbjølle klang i bakgrunnen. Stemningen og «katedralen» var fin.

Peters fiskefangst i Luk 5 var prekenteksten, der vi fekk høyre at Jesus brukte båten til Peter som «talarstol» og litt seinare fylte den med fisk, fordi dei gjorde som han sa. Denne sundagen blir også kalla Aposteldagen.

Etter at Signe hadde lyst velsignelsen tok det sosiale til med metersavstand og medbrakt mat og drikke.

Så kom eit anna høgdepunkt når Kristian Bergsund tok til å fortelja levande om det som hende her under krigen. Vi kan vel seia at han er Sør-Aurdals store sønn, i alle fall i 2020, då han vant pris på nasjonalt nivå, Sønsteby's hederspris. Hans kunnskap om kamphandlingane som var her i april 1940 og hans forteljarevne står til terningkast 6, etter mitt skjønn.

Bildeutstillingen og tekstane som Bagn Bygdesamling har laga, var det mange som såg på.

Velkomen att til neste år!
Mikael Sørbøen

Foto: LBV

Begnadalen kirkes barnekor

Begnadalen kirkes barnekor har startert opp igjen med øvelser i Begnadalen kirke.

Vi øver i Begnadalen kirke hver tirsdag fra 20. oktober til 24. november fra 17.30 til 18.30.

Vi har alltid frukt, kjeks og saftpause på øvelsene. Vi øver inn sanger som skal brukes i opptredener hvor ungene får vist frem det de har lært. Det er bare å komme på en av øvelsene for å se hvordan det foregår, og vi ønsker alltid nye sangere!

Ta kontakt med Anders Løberg, 901 02 180 eller Therese Viken Brenden, 970 80 842

Dere er hjertelig velkommen!

Konfirmasjonsdatoer 5 år fremover

Vi får iblant spørsmål om det er mulig å ha konfirmasjon på lørdager, og om man kan ha alle konfirmasjoner i juni etc.

Samtidig vet vi at det å bestille lokaler i god tid er viktig.

Når vi i år måtte utsette konfirmasjonene og finne nye da-

toer på høsten, fant vi ut at tiden var inne til å gjøre endringer også for fremtidige vårkonfirmasjoner.

Under finner du en oversikt over konfirmasjonsdatoene for de neste 5 år.

Sokn/år	2021	2022	2023	2024	2025
Bagn	Søndag 0606 kl 1100	Lørdag 0406 kl 1100	Søndag 0406 kl 1100	Lørdag 0106 kl 1100	Søndag 0106 kl 1100
Leirskogen	Søndag 1306 kl 1200	Søndag 1206 kl 1000	Søndag 1106 kl 1200	Søndag 0906 kl 1000	Søndag 0806 kl 1200
Reinli	Søndag 1306 kl 1000	Søndag 1206 kl 1200	Søndag 1106 kl 1000	Søndag 0906 kl 1200	Søndag 0806 kl 1000
Begnadalen	Lørdag 1206 kl 1100	Lørdag 1106 kl 1100	Lørdag 1006 kl 1100	Lørdag 0806 kl 1100	Lørdag 0706 kl 1100
Hedalen	Lørdag 0506 kl 1100	Søndag 0506 kl 1100	Lørdag 0306 kl 1100	Søndag 0206 kl 1100	Lørdag 3105 kl 1100

50 års konfirmanter Begnadalen

Foran fra venstre: Ida Karin (Gran) Øimoen, Ragnhild Garthus, Anne Mette Ruud, Bodhild (Bråten) Kolsrud, Marit Odden Weydahl, Torkild Waagaard. Bak: Jan Bragerhaug. Foto: Gerd Elin Damslora

Utdeling av 6 års bok i Begnadalen

I gudstjensten den 23. august fikk disse barna utdelt sin 6 års bok. Fra venstre: Emilie Viken Damslora, Ylva Lien og Markus Stensrud Lien. Foto: Gerd Elin Damslora

Kirkerottene Vesle og Fredo har også denne høsten gledet små og store i Begnadalen kirke.

Torsdag 17. september kom de med sin spennende familieforestilling: **Kirkerotten og Viggo i tårnet!**

Det var en fengende og morsom fortelling vi fikk oppleve i kirken:

En dag vekkes kirkerottene av bråk fra tårnet i kirken. Det er Viggo svale som lager bråket. Han ser så dårlig at han flyr inn i ting hele tiden. Kirkerottene vil gjerne hjelpe Viggo, men hvordan kan de hjelpe? Og er Viggo egentlig en svale? Viggo bor i kirketårnet. Han sier at han er en svale, men kan han virkelig være det? Han har store ører, sover opp ned og ser veldig dårlig når han er ute og flyr om dagen.

Kari prest er en snill prest som er god venn med Vesle og Fredo. Denne gangen var hun opptatt av en gave hun hadde kjøpt i bursdagpresang – gaven ble nesten livsfarlig for Kirkerottene. Kari prest fortalte og sang om Sakkeus også. Han som klatret opp i et morbærtre vet du, for han ville Jesus se.

Historiene om Kirkerottene er skrevet av Kristian Sandmark, han styrer også lys og lyd under forestillingene. I samarbeid med produsent Trond Nagell Dahl har han også laget de mange fine sangene i forestillingen. Skuespillere var: Mari-Cathrine Brostuen Hagen og Jo-Terje Høysveen. Tusen takk for besøket og velkommen igjen! LBV

Pilegrimsvegen i Valdres

6

Lyst til å være Pilegrim 2021?

Den organiserte fellesvandringen langs Pilegrimsvegen for 2021 går av stabelen 25 juni – 3. juli.

Pilegrimsvegen i Valdres har middelalderkirker som perler på en snor. Veggen går gjennom fire kommuner. Du får se seks nyere kirker, fem stavkirker, fire olavsminner, tre middelalder steinkirker, to relikvieskrin og mange andre kulturminner. Vi går stier, skogs- og bygdeveger i vakre kulturlandskap og flott natur. Opplev Valdres i sakte tempo, i både en ytre og en indre vandring. Meld deg ut av hverdagen og bli med oss!

Et viktig pilegrimsmål i middelalderen var St. Tomaskyrkja på Filefjell, dit vår veg går fra Hedalen stavkirke. Til St. Tomaskyrkja med undergjørende kraft kom folk fra hele Sør-Norge med gaver for å få igjen helsen. Vinden fra vest blåste gjennom Valdres da sagnet om Sunniva på Selje kom over fjellet, da biskopen i Svithunskirken i Stavanger var vår biskop, og da Thomas av Canterbury ble skytshelgen på Filefjell. Keltisk åndstradisjon med helliggjøring av naturen var en bærende kraft i kristningen av Valdres og levde videre her.

Pris kr. 7.000 inkl. guiding, overnatting, god mat, bagasjefrakt og følgebil – hvis du melder deg på FØR 1.februar. Kr. 7500,- etter dette.

Velkommen på pilegrimsvandring i Valdres!

Opplysninger og påmelding til fellesturen går til sekretær for styret:
Liv Barbro Veimodet, tlf 416 74 669, epost lv564@kirken.no
Eventuelt ytterligere opplysninger hos turlleder: Jahn Børe Jahnsen, tlf 91817950, epost jbjahnsen@gmail.com

Arrangør er: Pilegrimsfellesskapet St. Thomas i Valdres

Gudstjeneste og årsmøte i Hedalen menighet

Tekst og bilde: Arne G. Perlestenbakken

Gudstjenesten 30. august var spesielt tilrettelagt for barn. Fireåringer og seksåringer fikk Min kirkebok.

Barna laget puslespill og plasserte disse på riktig plass i plansjen med bibelfortellinger.

Etter gudstjenesten ble Menighetens årsmøte avholdt på Kroken og var godt besøkt.

Hedalen menighet har en omfattende virksomhet, og mange er engasjert i frivillig arbeid.

Inger Olea Digene ledet menighetsrådet i siste fireårsperiode. Målfrid Huseby takket henne for grundig og godt arbeid.

Harald Liodden har hatt mange verv i Hedalen menighet. I en årrekke har han hatt lederansvar for presteboligen, påskeandakten på Gunnvang og prestehytta. Nå har han sagt opp disse oppgavene og fikk takk og blomst av leder Arne Storruste.

Mikkelsmess - gammel helgedag me enno har spor etter

8

Mikkelsmess 29. september, er feiringa av erkeengelen Mikael, og alle englane. Dagen var i gammal tid, dvs i katolsk tid, ein av de største festdagene i året, slik jonsok/sankthans og olsok også var. Men lenge etter reformasjonen i 1536/37 vart dagen feira i Norge, for dei katolske tradisjonane var levande i folket og i kyrkja. Rundt 1770 bestemte kongen i København at talet på festdagar skulle reduserast, og då vart mellom anna mikkelsmess, jonsok, olsok og alle 3.dagane strokne frå helgedagskalendaren. Likevel vart dagen ståande som ein slags halv helgedag rundt om i bygder over heile landet.

Mikkelsmesse er via erkeengelen Mikael og alle englar. Bibelen omtalar mange engler av forskjellige slag, men det er kun Gabriel og Mikael som har fått namn. Som de øverste av Guds engler vert dei gjerne kalla for erkeengler. Tradisjonen lærer at det er endå ein eller to erkeenglar, Rafael og Uriel, men desse er ikkje omtala med namn i Bibelen. Erkeenglane stod over alle dei andre englane og dei var nest etter Jomfru Maria i den himmelske rangen.

Sjøl etter at dagen ikkje lenger var kyrkjeleg festdag, var dagen viktig i folkelivet. Den markerte slutten på innhaustinga, sauene måtte vere heime frå utmarksbeite og byrjinga av jakttida om hausten. Mange stader var dette flyttedagen, gjerne knytt saman med fleire fridagar, kanskje ei heil veke, så folk kunne koma seg til ny teneste på andre gardar. Andre stader att var 14. oktober og 14. april flyttedagar.

I Bibelen finst det bortimot 300 forteljingar om korleis englar opptre både i forhold til Gud og mennesker. Både julenatt, påskemorgon og på Kristi himmelfartsdag er englane der for å forklare og trøyste menneska. I Openberringa, kapittel 12, finst ei skildring av at Mikael og dei andre himmelske englane kastar draken (djevelen) og hans englar ut av himmelen og ned på jorda.

Frå 300-talet av, er det kjent at ei rekke kyrkjer vart vigde til englane si ære. Nokre av dei vart vigde til ein eller fleire av dei me kjenner namnet på i Bibelen og den kyrkjelege tradisjonen. Særleg hadde erkeengelen Mikael ein framtrødande plass. Han er den som leier dei døde sjelene til Paradis, og har difor sær mange gravkapell innvigd til seg. Dette er også eit viktig motiv i middelaldersongen Draumkvedet, der Olav Osteson i ein draum ser himmel og helvete for seg. Der heiter engelen

Sankte såle-Mikkel, og han veg sjelene på skålvekt og leidde dei til Jesus Kristus. Primstavsymbolet er difor også anten skålvekt eller englevengjer.

Elles veit vi at mange av kyrjene som er Mikaleskyrkjer ligg høgt på eit fjell eller i holer i fjellet. Dette er tilfelle på Selja, ved Stadt, der det er ei Mikaleskyrkje i hola overfor klosteret. Slik er det og ved Norsjø i Telemark og på Slottsfjellet i Tønsberg. Bakgrunnen er gjerne at Mikael har vist seg for folk på

høgder og fjell.

Folk hadde mange merker på dagar før i tida, og mykje redsle dessuten. Om ein gjekk ut mikkelsmessnatta kunne ein koma til å sjå alle ulukker i det komande året. Eller dersom det var fæl vind kunne «havoksar» koma til å eta opp alt før som var hausta inn. Så mange dagar som det låg rim på marka før mikkelsmess ville det også ligge rim på marka etter gaukmess, 1.mai. I fjellbygdene varsla dagen snø og vinter, og mange meine at slik veret var på mikkelsmess ville neste sommar bli.

I nyare tid er dagen gjeninnført i Den norske Kyrkja som valfri helgedag, anten 29.september eller nærmaste søndag. Mange kyrkjelege seminar eller markeringar er også lagt til denne dagen. I alle fall viser dette at gamle tradisjonar forsvinne ikkje så lett frå folkeminnet.

Signe Kvåle

Mont Saint Michel i Frankrike. Eit kloster vigd til Sankt Mikael.

KAFFEKROKEN

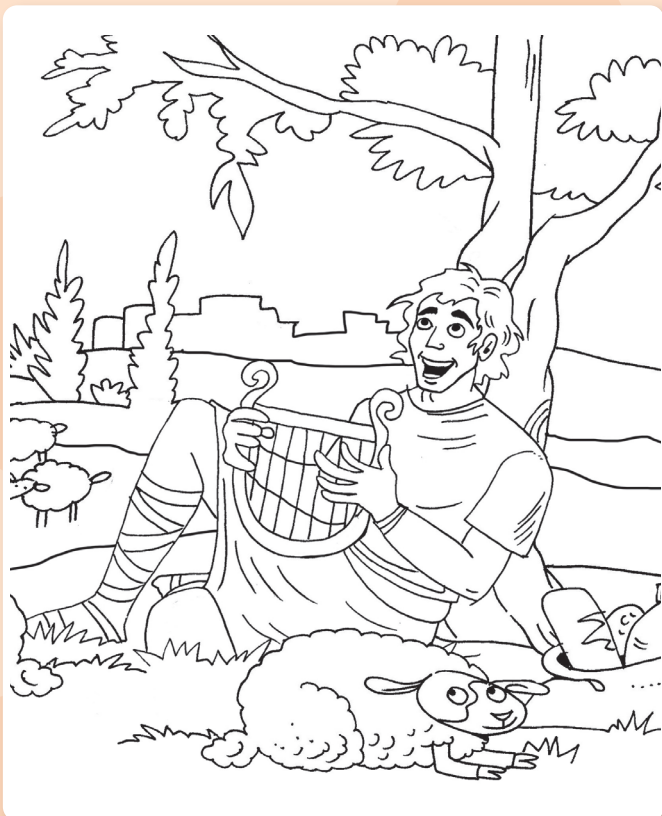
© Hans Johan Sagrusten

0706

Fargelegg!

Tegning: Kari Sortland

David laget mange sanger som står i Bibelen.

Finn 5 feil

David var gjetergutten som Gud valgte til konge over Israel. De to bildene er nesten like. Finner du de fem feilene på bildet under?

Tegning: Kari Sortland

9

Finn navn på 10 edelsteiner!

I rutenettet under har vi gjemt navnene på 10 edelsteiner. Navnene står fra venstre mot høyre og nedover. Klarer du å finne alle sammen?

I	S	K	R	Y	S	T	A	P
K	A	O	S	B	E	R	G	Y
O	F	P	Ø	R	U	B	I	N
D	I	A	M	A	N	T	U	T
R	R	L	U	R	E	R	I	E
O	K	S	M	A	R	A	G	D
M	J	A	T	T	O	P	A	S
P	A	G	A	T	M	U	R	L
E	D	I	A	M	R	A	V	I
T	E	P	P	E	R	L	E	P

Gi barnebladet
BARNAS til et barn
du er glad i!

Disse oppgavene er hentet fra bladet.

Bestill
abonnement

på sondagsskolen.no
eller 22 08 71 00

VITSER

– Pappa, hvorfor giftet du deg med mamma?
– Fordi din mor er en helt spesiell kvinne.
– Hvordan da?
– Hun var den eneste som ville ha meg.

– Jeg klarer ikke å sove når jeg har drukket kaffe!
– Så rart! Med meg er det omvendt: Jeg klarer ikke å drikke kaffe når jeg sover.

Vi blar i arkivet v/Bjørg Ingrid

Bare et lite hjertesukk, 1980

Jeg vil ikke komme med det alminnelige prestesukk: Hvorfor kommer ikke flere i kirken? Det vil jeg ikke skrive om – denne gangen.

Isteden vil jeg skrive om dem som ønsker seg til kirken, men ikke kommer seg i vei likevel, fordi de bor slik til og er slik til bens, at de ikke kommer seg noen steder uten skyss.

Og her kommer mitt hjertesukk: Tenk om noen tok dem med!

Jeg har truffet dem som gjør det. En gang var det en i kirken som jeg sjelden har sett der. Men denne gangen hadde noen tatt henne med. Neste gudstjeneste var hun der også. Og jeg har sett den ivrige sjåføren som snudde ved kirkeporten, - det var fler som trengte skyss, og han rakk da en tur til før 11. Tenk for glade passasjerer, og tenk for en glad sjåfør!

Neste gang det er gudstjeneste, finn da noen du kan spørre: "Søndag kjører jeg til kirken, vil du være med?" Eller: "Søndag har jeg lyst til å komme til kirken, skal vi slå oss sammen om en bil? Blir vi flere, er det ikke så dyrt."

Mange har lyst til å komme til kirke. Tenk om noen tok dem med!

Helge Hartberg

Vær forsiktig....!? 1990

Somt av det man har hørt eller lest, sitter ganske godt i minnet. Grunnene kan være så ulike. Denne gangen har jeg tenkt å trekke fram en barnesang, ikke fordi jeg er spesielt glad i denne sangen, snarere tvert om. Med fare for å kritisere noe som mange sikkert har blitt glad i, skriver jeg dette: jeg liker svært dårlig sangen som overskrifta her er henta fra.

"Vær forsiktig, lille øye, hva du ser.

Vær forsiktig, lille øre, hva du hør.

Vær forsiktig, lille hånd, hva du gjør."

Så langt kan det forresten gå an. Ikke alt av det vi inviteres til å se, høre og gjøre er gagnlig. Dette er kanskje mer sant enn noen gang tidligere.

Det er fortsettelsen som skjærer seg: "For Gud Fader over der, han ser ned på jorden her."

Jeg vet at vår Bibel forkynner en mektig og nidkjær Gud som ikke tåler synd. Det jeg også mener vite, uten å ha lest ett og alt, er dette: Gud er ingen forsiktig moralist som sitter klar til å kaste seg over den som måtte gjøre noe som "ikke passer seg".

Vi blir ikke kristne av å la være å gjøre dette eller hint, enda mindre av å kritisere andre som gjør det. Sannheten om synd og frelse er mer dramatisk enn som så.

Mesteren selv sto en gang midt i en menneskemengde som ønsket å stadfeste rettferdigheten ved hjelp av stein. "Den som er ren, kan kaste..." Det ble ingen steinkasting.

Alle er vi i den situasjon at vi noen ganger dømmer, andre ganger dømmes. Ingenting er mer fristende enn det å bruke "rom klava" på seg selv og en litt trangere når vi måler andre.

La dette være min siste "tilståelse" denne gang, eller rettere sagt den nest siste. Jeg må få lov å komme med et lite sitat til. Det stammer fra smeden og klokkeren Ol-Kanelesa

i "Den fjerde nattevakt". "Han som dømme rettfælugt, dømme fil i mildaste laget?"

Jeg er veldig glad i Falkberget.

Eldor

Underveis, 2000

Helga 12.-13.august var tidspunktet for 1000års-spillet i kommunen vår.

Værgudene hadde nok – som så mange av oss – gleda seg til denne helga, for i en ellers svært fuktig sommer kunne vi disse to dagene fryde oss over et strålende vær (i rette forstand).

Stavkirkene våre i Reinli og Hedalen og Kongeveien mellom dem var utgangspunkt for "Underveis", som besto av pilegrimsvandring, tidebønner og historiske spill knyttet til stavkirkene.

Tida er et sted rundt 1200-tallet. Reinli stavkyrkje er nettopp ferdigbygd, og skalden Torkjell (Svein Arild Hagen) står på kirketrappa og kunngjør at Gud har sendt en mektig biskop for å innvie det hellige hus ved å male tolv apostelmerker med tjære på veggene inne i kirka.

Biskop Ketil av Agder, biskop i Stavanger, (Erik Råheim) er nettopp ferdig med messa da pilegrimen Eyolf (Ola Røang) kommer inn i kirka for å fortelle om turen sin til Nidaros for å be ved Hellig-Olavsskrinet for den blinde sønnen sin. Eyolf ber om følge over fjellet til Hedalen stavkirke, der han vil be ved madonnaen og relikvieskrinet som befinner seg der.

Tida går fort, og da menigheten har kommet ut fra kirka har det allerede gått et par hundre år. Kirka trenger utbedringer, og Sira Tord (Tormod Hjelleset) stiller harde krav til bøndene om å gi penger og tømmer. Sira Tord ber også menigheten om å vise ringeakt for en stakkar som er havna i gapestokken for trolldomskunster mot husbonden sin.

Etter spillet og tidebønnen dro snaut 90 pilegrimer med buss til Søre Fjellstølen, der vi starta på den to dager lange turen til Hedalen. Vi tok en hvil på Barnesletta, eller Båtnfeten, der Solveig Ottosen fortalte om vesle Ole Arnesen som fraus i hjel i 1717.

Pilegrimsfølget skulle overnatte på Hølersetra, og etter ei aldeles nydelig grønnsaksuppe med "en snill elg" oppi, kocht av Ole Fønhus, fikk vi og andre frammette høre historier fra stedet: en bonde fra Bagn (Jan Bragerhaug) og en husmann (Ole Arne Øyhus) har frakta beinrangler av Svartedauens ofre fra Ulekyrkja tilbake til Hølersetra fordi de ikke fann fred på Bagn.

Utover kvelden ble det satt opp atskillige telt og lavvoer rundt Hølersetra. Det tør vel ikke komme spøkelses hit nå som vi er så mange?

Søndag fortsatte ca. 60 pilegrimer ferden videre mot Valershaugen. Det skumleste ved dagens ferd var forseringen av Hølera. Alle kom heldigvis vel over. Men takk og pris for tauet som var spent over, ellers hadde vi vel ligget og plasket i elva ennå.

Ved Hedalen stavkirke ventet "Tida" på oss, i Gudbjørg Fønhus Stensruds skikkelse.

Mange menn fra England (York?) kommer med en madonnafigur som gave til folk i Hedalen fordi de noen år tidligere reddet livet til en høytsyående engelskmann.

"Underveis" ble avsluttet med at relikvieskrinet ble båret rundt kirka av to "munker" fulgt av pilegrimer og andre.

Merkedager i livet

BAGN

Døpte:

02.08.20 Margrethe Thorsrud

02.08.20 Astrid Bang Lundnes

13.09.20 Ida Hovi Øyhus – Veståskapellet

Gravferdshandlingar:

05.06.20 Erik Juvkam

12.06.20 Stein Erling Øyhus

26.06.20 Marit Margrethe Lindelien

22.07.20 Odd Strømsæther – urnenedsettelse

21.08.20 Jenny Johnsen – urnenedsettelse

LEIRSKOGEN

Gravferdshandlingar:

30.06.20 Kåre Rundbråten

REINLI

Døpte:

20.06.20 Amalie Ulven

26.07.20 Ida Bakke

26.07.20 Henrik Larsen Hermundsplass

26.07.20 Tord Skjelfjord

02.08.20 Ingeborg Skrinrud Hermundsplass

30.08.20 Stefan Thor Kristjansson

Gravferdshandlingar:

03.07.20 Trond Arve Karlsen

07.07.20 Tormod Rustøe

BEGNADALEN

Vielse:

20.06.20 Linn Maria Pedersen og

Erling Damslora Bølviken

Gravferdshandlingar:

26.06.20 Ole Ivar Viken – urnenedsettelse

21.07.20 Minda Kari Stensrud

08.09.20 Kirsten Jørgine Høneren

HEDALEN

Døpte:

21.06.20 Maikel Klepzig Lilleeng

19.07.20 Ailo Skogstad Eriksen

Gravferdshandlingar:

24.07.20 Ivar Kjensrud

07.08.20 Per Harald Grøv

18.08.20 Ragnhild Grøv Nilsen

Vi oppfordrer leserne til å bidra med stoff eller tips om aktuelle saker. Frist for innlevering er 10. november.

Guidesesong i koronatid

I år skulle alle nordmenn feriere i eget land. Og mange av oss gjorde det. Mange nordmenn benyttet seg av muligheten til å ta våre stavkirker i Sør-Aurdal nærmere i øyesyn. Mange flere nordmenn enn tidligere tider kom – men også etter hvert noen utlendinger.

Guidene hadde håndsprit stående fremme, og tok helst betaling via Vipps eller kort. Alle som skulle inn i kirken måtte registrere seg med navn og telefonnummer. Disse listene ble slettet etter 10 dager. Vi tok også inn maks 10 gjester av gangen.

Hedalen hadde totalt sett flest gjester i år – de to siste årene har dette vært Reinli. Vi tror det har noe med at turselskapene, de som bringer folk land og strand rundt i buss, ikke har arrangert turer i år. I hvert fall har de arrangert færre, og ingen i Sør-Aurdal.

Reinli er det stedet i Sør-Aurdal der det er kortest fra hovedveien opp til en stavkirke og har nok blant annet av den grunn blitt valgt som busselskaperens/turselskaperens yndling i Sør-Aurdal. I år mistet vi mange gjester til Reinli av denne grunn.

Det har vært diskutert mange ganger om stavkirkene og museer skal være åpent 4, 5, 6, eller 7 dager i uken. Vi har ligget på 6 åpningsdager i uken for stavkirkene i Sør-Aurdal gjennom hele skoleferien i flere år. I år tok vi sjansen på å øke til 7 dager i Reinli.

Det kom altså ikke flere besøkende av den grunn, men det er også vanskelig å si hvilken dag som er dårligst besøkt – for dette endrer seg fra uke til uke.

Vi tok sjansen på å holde stavkirkene åpen denne spesielle sommeren – vi tapte penger på det. Men vi er rimelig sikre på at vi har fått mye «goodwill» blant våre besøkende for dette. Vi håper de prater opp stavkirkene våre og at de kommer tilbake neste år – med enda flere besøkende.

Kirkevergen

Kirketjener Leirskogen

Du har kanskje lagt merke til at en ny kar rusler rundt på kirkegården i Leirskogen? Ikke for å vanne egne graver men en som stiller og pynter og sørger for godt miljø?

Det er **John Erling Blad** du har sett. Han er tilsatt foreløpig i et 6 måneders engasjement, som kirketjener/kirkegårdsarbeider på Leirskogen. Vi er veldig glad for at John Erling tok kontakt med oss tidlig i sommer og tilbød sine tjenester. Nå håper vi at han har mulighet og lyst til å fortsette. Men det kommer vi tilbake til i neste nummer av menighetsbladet.

Foreløpig takker vi John Erling Blad for innsatsen så langt!

Velkommen til kyrkje

25. oktober, Bots- og bønnedag

Luk 13, 22-30 *Er det få som blir frelst?*
Leirskogen kl. 11.00: Allehelgensmesse.
Maria Walfridsson. Takkoffer til nytt kirkeorgel i Leirskogen

Begnadalen kl. 11.00: Ingen på jorden er himlen så nær - sanggudstjeneste. Signe Kvåle og Helena Wright. Utdeling av 2 og 3 års bok for Begnadalen og Hedalen sokn. 4 års bok for Begnadalen sokn. Takkoffer til WWF, TV-aksjonen. Årsmøte etter gudstjenesten.

1. november, Allehelgensdag

Matt 5, 1-12 *Saligprisningene*
Bagn kl. 11.00: Allehelgensmesse.
Maria Walfridsson. Takkoffer til Rådet for psykisk helse

Reinli kl. 13.00: Allehelgensmesse.
Maria Walfridsson. Takkoffer til WWF, TV-aksjonen

Hedalen kl. 11.00: Allehelgensmesse.
Signe Kvåle. Takkoffer til Rådet for psykisk helse, Sør-Aurdal

Begnadalen kl. 13.00: Allehelgensmesse.
Signe Kvåle.

8. november, 23. søndag i treenighetstiden

Mark 10, 28-31 *Få hundre ganger så mye igjen*
Leirskogen kl. 11.00: Gudsteneste.
Maria Walfridsson. Takkoffer til Hekta, arr. av konfirmasjonleir

15. november, 24. søndag i treenighetstiden

Joh 6, 63-69 *Du har det evige livs ord*
Begnadalen kl. 11.00: Familiegudstjeneste. Signe Kvåle og Helena Wright. Takkoffer til Frelsesarmeen

22. november, Domssøndag/ Kristi kongedag

Matt 25, 31-46 *Dommen*
Hedalen kl. 11.00: Gudstjeneste.
Signe Kvåle. Takkoffer til Tro & Medier

Bagn kl. 18.00: Kveldsmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Normisjon

29. november, 1. søndag i adventstiden

Luk 4, 16-22a *Jesus står frem i Nasaret*
Begnadalen kl. 16.00: Lysmesse. Signe Kvåle. Barnekoret deltar. Takkoffer til Sjømannskirka

Reinli kl. 18.00: Lysmesse.
Maria Walfridsson. Takkoffer til TJN (Tax Justice Network Norge)

6. desember, 2. søndag i adventstiden

Luk 21, 27-36 *Guds rike er nær, våk og be*
Bagn kl. 11.00: Adventgudsteneste.
Signe Kvåle. Speiderne deltar. Takkoffer til Spidergruppa

Hedalen kl. 18.00: Lysmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Kirkens Nødhjelp

13. desember, 3. søndag i adventstiden

Luk 3, 7-18 *Frukt som svarer til omvendelsen*
Leirskogen kl. 16.00: Lysmesse.
Maria Walfridsson. Takkoffer til Fredagsklubben

Det tas forbehold om at gudstjenestelisten kan endres. Følg med i avisa Valdres og nettsidene i kommunen.

MENIGHETSBLAD FOR SØR-AURDAL

Utgjevar:

Sør-Aurdal kyrkjelege fellesråd

Redaksjon:

Signe Elisabeth Kvåle

Liv Barbro Veimodet

Toril Grønhaug

Bagn: Bjørg Ingrid Brenno

Leirskogen: Mikael Sørbøen

Reinli: Rune Larheim

Hedalen: Eldor Bråthen

Menighetsbladets

kontonummer:

2320 17 79723

VIPPS: 114107

Sør-Aurdal kirkelige fellesråd

VIPPS: 525671

Hedalen stavkirke- kollekt

VIPPS: 22430

Begnadalen kirke – kollekt

VIPPS: 525362

Veståskapellet

Trykk: Land Trykkeri AS

BLOMEHELSING

Blomehelsingar frå Leirskogen kyrkje kan kjøpast hjå Anne Grethe Ottosen og Bente Bråten Dokken

Pris kr. 30,-

